

„Z tego co dały mi góry, trzy rzeczy uważam za najcenniejsze:

1. przyzwyczajenie do podejmowania trudnych zadań,
2. radość z przezwyciężania trudności,
3. zdolność do upiększenia codziennego życia przez najwzniolejszą poezję: poezję świata gór.”

Marian Smoluchowski (6.11.1916)

M. Smoluchowski na górze Czarnohory.

sportowy, kiedy nikt w Polsce jeszcze o tym nie myślał. Niestety, oddalenie od ośrodków, gdzie w Polsce rozwijało się taternictwo, nie spowodowało przeniknięcia tych idei do krajowych wspinaczy. Kiedy Marian Smoluchowski ze swoim podejściem do wspinaczki wysokogórskiej pojawił się w Tatrach, podobnie do niego myślało już wielu taterników młodego pokolenia. Jednak ciągle mógł imponować znakomitą sprawnością fizyczną potrzebną przy uprawianiu trudnej wspinaczki. Jak wspominał Mieczysław Świerż: *Pamiętna była chwila, kiedy brać sekcyjna (Sekcji Turystycznej Towarzystwa Tatrzańskiego) gromadzko na werandzie Karpowicza (w Zakopanem) zebrana próbowała na listwie odrzwi podciągnąć się na jednej ręce. Próbujących było wielu, ale nikomu sztuka się nie udawała. Wówczas to siedzący dotąd w milczeniu i mało jeszcze znany profesor powstał i nie zważając na ironiczne podśmiejki młodych, lekko wydzwignął się trzy razy na rękę. Taka sprawność jeszcze dziś budziłaby respekt młodych wspinaczy.*

Hotel Orfila

W Paryżu na ulicy Assas w budynku z numerami 60–62 pod koniec XIX wieku znajdował się Hotel Orfila. Jeszcze do niedawna, tj. w roku 1995, znajdowały się nad wejściem do budynku dwie tablice o bardzo podobnej treści. Treść pierwszej:

„Ici habitait M. Smoluchowski 1895–1896”
(Tu mieszkał M. Smoluchowski 1895–1896).

Treść drugiej to identyczne stwierdzenie dotyczące Augusta Strindberga, tyle tylko, że z rokiem 1896. Tablica Smoluchowskiego pozostała. Tablicę Strindberga zamieniono na znacznie większą z obszernym fragmentem z jego książki „Inferno”. *Nota bene* w książce tej pojawia się niejaki Schmulachowsky. Musiał Smoluchowski być znaczącą postacią, skoro właściciele paryskiego hotelu upamiętnili jego pobyt.

B.C.

Zadania

Opracował Paweł STRZELECKI

M 829. Niech n będzie liczbą naturalną większą od 4. Udowodnić, że w elipsę o półosiach różnej długości nie można wpisać n -kąta foremnego.

Rozwiązanie na str. 16

M 830. Znaleźć największą liczbę naturalną n , dla której $n^2 + 1997n$ jest kwadratem liczby naturalnej.

Rozwiązanie na str. 15

M 831. W dwa trójkąty, o bokach odpowiednio 17, 25, 26 i 17, 25, 28, wpisujemy koła. Które z wpisanych kół ma większy promień?

Rozwiązanie na str. 14

Zadanie M 830 przygotował Łukasz Wiechecki.

Zadania Mariana SMOLUCHOWSKIEGO opracował Piotr ZALEWSKI

F 465. Wyprowadzić wzór na średnie odchylenie kwadratowe gęstości molekul w gazie doskonałym $\sqrt{\delta^2} = \frac{1}{\sqrt{\nu}}$ (oznaczenia jak na str. 5).

Rozwiązanie na str. 11

F 466. Przyjmując, że powietrze w warunkach normalnych jest gazem doskonałym i składa się z 78% azotu o cząsteczkowej masie molowej 28 g/mol, 21% tlenu (32 g/mol) i 1% argonu (40 g/mol), znaleźć prawdopodobieństwo fluktuacji gęstości tych gazów na poziomie większym niż 1% (dla objętości rozpatrywanych w przykładzie zilustrowanym tabelką na str. 6).

Rozwiązanie na str. 10

